

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – АП ВОЈВОДИНА

Дом здравља Житиште

23210 Житиште, Иве Лоле Рибара 16

Тел : 023 / 821 – 010 , Факс : 023/ 821 – 800

e-mail : menadzment@dzzitiste.rs

web strana: www.dzzitiste.rs

**СТРУЧНО МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО
ЗА СПРЕЧАВАЊЕ БОЛНИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА
У ДОМУ ЗДРАВЉА ЖИТИШТЕ**

Март 2019.

На основу члана 12. Правилника о спречавању, раном откривању и сузбијању болничких инфекција („Сл. гласник РС“ број 77/15), Комисија за заштиту од болничких инфекција, доноси

СТРУЧНО МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО
ЗА СПРЕЧАВАЊЕ БОЛНИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА
У ДОМУ ЗДРАВЉА ЖИТИШТЕ

У циљу спречавања болничких инфекција примењују се опште и посебне санитарно-хигијенске мере.

ОПШТЕ САНИТАРНО ХИГИЈЕНСКЕ МЕРЕ

Радне просторије

У свим просторијама се свакодневно врши чишћење, прање и дезинфекција подова, обложених делова зидова, уређаја и опреме најмање једном у току радног дана, а по потреби и чешће.

Након употребе, медицинска сестра дезинфикује све предмете са којима пацијенти долазе у контакт (топломери, намештај и сл.).

Проветравање просторија се обавља најмање два пута дневно по пола сата, а по потреби и чешће.

У циљу спречавања ширења инфекције, обавезно је свакодневно прање и дезинфекција тоалета. Умиваоници се перу абразивним средством и пребрисавају дезинфицијенсом. Наведено се обавља једном дневно, а по потреби и чешће.

Режим рада и понашања запослених лица

Запослени у Дому здравља за време рада носе радну одећу која мора увек бити чиста. Придржавају се процедура и упутстава везаних за хигијену руку.

Лична одећа и обућа и радна одећа и обућа се одлажу у засебне гардеробне ормане.

Асептички поступак са прибором и инструментима

Прибор, инструменти и уређаји се након употребе морају очистити, опрати, дезинфиковати и стерилисати по санитарно-хигијенским принципима, а у зависности од материјала. За наредну употребу инструменти, прибор и уређаји морају бити припремљени тако, да не смеју бити пут ширења инфекције.

Контролу спровођења ових мера врше непосредни руководиоци.

Руковање материјалом за лабораторијска испитивања, излучевинама, као и другим отпадним материјалима мора бити спроведено тако да не дође до заражавања руковаоца, пацијената, запослених лица и контаминације околине.

Поступак са отпадним материјалом

Сви инструменти и прибор за једнократну употребу се НЕ СМЕЈУ стерилисати, већ се одлажу у посебне контејнере одмах након употребе. Тупфери, завојни материјал, папирна вата се након

употребе одлажу у жуте ПВЦ кесе са назнаком „Инфективни отпад”. Овако спакован отпад, у завезаним кесама и наменским кантама или боксевима се износи до контејнера.

У кругу Дома здравља или здравствених станица се налазе контејнери за одлагање отпада.

Контејнери стоје на чврстој подлози, погодној за чишћење, дезинфекцију и дератизацију.

Одношење отпада се врши у одговарајућим временским интервалима, а по одношењу се врши чишћење и дезинфекција складишта.

Изношење и одлагање отпада у контејнере обавља спремачица по утврђеном распореду и путањи.

Чишћење и дезинфекцију складишта обавља спремачица по утврђеном распореду уз употребу средстава за личну заштиту.

Прање и дезинфекција контејнера за инфективни отпад се врши у Ремондис ДОО у Зрењанину где се инфективни отпад транспортује на третман.

У дому здравља и свакој здравственој станици постоји прибор за чишћење и посуда за изношење отпада, који се чувају у посебној просторији или плакару.

Поступак са рубљем

Прикупљање прљавог рубља и осталог текстилног материјала врши се по утврђеном распореду. Прикупљање обавља спремачица.

Прљаво и контаминирано рубље се ставља у за то предвиђене кесе и тако односи на прање.

Рубље контаминирано крвљу и телесним течностима се мора пре прања дезинфиковати.

Прање се врши на температури од 90⁰ С уз додатак детерџента.

Опрано рубље се након прања суши, пегла и чува под условима који обезбеђују заштиту од загађивања.

Издавање чистог рубља се врши у чистим кесама.

Током свих поступака са рубљем, не сме доћи до укрштања чистог и прљавог рубља.

ПОСЕБНЕ САНИТАРНО ХИГИЈЕНСКЕ МЕРЕ

Соба за изолацију

У Дому здравља постоје наменске просторије за изолацију, а у амбулантама и организационим деловима где исте не постоје пријем пацијената са индикацијама за изолацију врши се по процедури.

Подови, кваке и сви предмети са којима пацијент долази у контакт се перу и дезинфикују након употребе, а просторија се проветрава.

Особље које улази у собу за изолацију користи личну заштитну опрему према Процедури за коришћење и санитацију собе за изолацију.

Поступак пријављивања заразне болести

Поступак пријављивања заразне болести ближе је дефинисан Правилником о пријављивању заразних болести, и Процедуром о пријављивању, оболевању, смрти од заразних болести и других случајева у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести.

Свака амбуланта која је у обавези да врши пријављивање заразних болести води Књигу евиденције о заразним болестима уз коју се чува и списак болести које подлежу пријављивању.

Вакцинација запослених

Вакцинација се изводи у складу са порепорукама Светске здравствене организације, Правилника о имунизацији и начину заштите лековима („Сл. гласник РС“ број 88/17, 11/18, 14/18, 45/18, 58/18 и 104/18) и Програмом обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести („Сл. гласник РС“ број 112/17 и 11/18).

Обавезна активна и пасивна имунизација лица запослених у здравственим установама против одређених заразних болести спроводиће се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Заразне болести против којих се спроводи обавезна активна и пасивна имунизација осетљивих лица (без претходно стеченог имунитета) запослених у здравственим установама су:

- 1) хепатитис Б;
- 2) грип;
- 3) мале богиње;
- 4) рубела;
- 5) заушке;
- 6) дифтерија;
- 7) велики кашаљ;
- 8) менингококна болест;
- 9) варичела;
- 10) друге заразне болести.

Запослени у здравственим установама и приватној пракси који подлежу обавезној активној и пасивној имунизацији су они који пружају услуге здравствене заштите на одељењима са повећаним ризиком од заразних болести и то на пословима: дијагностике, лечења, неге, исхране болесника и пословима одржавања хигијене.

Здравствени радници и запослени у здравству су лекари, медицинске сестре и техничари, ученици, студенти и лекари на стажу, фармацеути и фармацеутски техничари, волонтери, административно и техничко особље, као и запослени у денталној медицини.

Комисија за болничке инфекције/инфекције повезане са здравственом заштитом сваке здравствене установе одређује лица запослена у здравственој установи која подлежу обавезној имунизацији против одређене заразне болести.

Активну имунизацију запослених у здравственим установама организује и надзире надлежни завод/институт за јавно здравље који о томе води евиденцију.

Имунизација се спроводи након провере имунизационог статуса запосленог.

4.1 Активна и пасивна имунизација лица запослених у здравственим установама против хепатитиса Б

Активна имунизација се спроводи након провере имунизационог статуса запосленог, као и серолошког тестирања на специфична антитела (антиХБс антитела).

Уколико особа не поседује доказ о потпуној имунизацији (серија од три дозе) против хепатитиса Б или нема податак о имунитету (ниво антиХБс антитела $\geq 10\text{mIU/ml}$) треба да прими серију од 3 дозе вакцине у размаку 0, 1 и 6 месеци и да спроведе серолошко тестирање 1–2 месеца након последње (треће) дозе вакцине. Активна и пасивна имунизација против хепатитиса Б спроводи се постекспозиционо код лица запослених у здравству која су имала акцидент са инфективним материјалом.

4.2 Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против грипа

У циљу смањења оболевања и одсуствовања запослених током сезоне грипа, али и спречавања преношења вируса са особља на пацијенте, следеће особље се обавезно вакцинише сваке сезоне:

- запослени у установама који раде са пацијентима који су у високом/посебном ризику од компликација грипа,
- запослени у установама који раде са пацијентима узраста преко 65 година живота,
- запослени који болују од хроничних болести (кардиоваскуларних, плућних, бубрежних, метаболичких, хемоглобинопатија, имуносупресија итд.),
- запослена у здравственој установи која је трудница, као и запослени у здравственој установи који пружају услуге здравствене заштите трудницама.

Имунизација се спроводи једном дозом вакцине годишње, пред почетак сезоне грипа.

4.3 Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против малих богиња, рубеле и заушака

Лица запослена у здравственим установама која нису прележала или нису вакцинисана против малих богиња, рубеле и заушака, у случају оболевања могу представљати извор инфекције за пацијенте, друге запослене, као и особе из блиског контакта у популацији.

Активна имунизација ММР вакцином је обавезна за сва лица запослена у здравственим установама која су рођена 1971. године и касније.

Активној имунизацији подлежу:

- запослени који раде у установама/одељењима где се пружа здравствена заштита пацијентима који су у високом ризику од компликација од морбила, рубеле и заушака,
- запослени који немају податак о потпуној активној имунизацији ММР вакцином (две дозе) у документацији или
- запослени код којих је серолошки тест на антитела против морбила, заушки или рубеле негативан.

Активна имунизација спроводи се са две дозе ММР вакцине у размаку од најмање 28 дана.

4.4 Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против варичеле

Активна имунизација против варичеле се спроводи код лица запослених у здравственим установама која нису прележала (негативан серолошки тест) или нису вакцинисана против варичеле, а у блиском су контакту са пацијентима у високом ризику од озбиљних компликација од варичеле:

- превремено рођеном децом мајки које нису прележале варичелу,
- новорођенчади рођеном од 28 недеље гестације и са порођајном тежином на рођењу од 1.000. g или мање, без обзира на имуни статус мајке,
- трудницама,
- имунокомпромитованим особама.

Активна имунизација спроводи се са две дозе вакцине у размаку од шест недеља.

4.5 Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против менингококне болести

Особље које је рутински изложено изолатима *Neisseria meningitidis* у лабораторијама вакцинише се једном дозом коњуговане полисахаридне менингококне вакцине.

Уколико постоји континуирана изложеност спроводи се ревакцинација на три године.

4.6 Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против дифтерије и великог кашља

Лица запослена у здравственим установама која пружају услуге здравствене заштите пацијентима на стационарном лечењу на одељењима неонатологије, педијатрије, интензивне неге, пулмологије, акушерства, онкологије, као и одељењима за лечење заразних болести активно се имунизују једном дозом Тдап вакцине.

Ревакцинација се спроводи једном дозом Тд вакцине сваких десет година.

Запослена у здравственој установи која је трудница активно се имунизује једном дозом Тдап вакцине у периоду 28–38 недеље гестације, током сваке трудноће.

4.7 Активна и пасивна имунизација запослених у здравственим установама

*Службени гласник РС, број 11/2018

Имунизација запослених у здравственим установама изузев против хепатитиса Б, грипа, малих богиња, рубеоле и заушки, почиње да се спроводи од 1. јануара 2020. године.

*Службени гласник РС, број 11/2018

Сви запослени морају бити упознати са потребом имунизације у складу са Правилником. Примљене вакцине уписују се у медицинску документацију. Уколико запослени није вакцинисан због неког од наведених разлога (доказ о прележаним заразним болестима, привремена или трајна контраиндикација, одбијање имунизације), подаци о томе морају постојати у досијеу запосленог.

У случају епидемије, списак вакцинисаних се користи за формирање тимова предвиђених конкретним акционим планом.

Поступак пријављивања професионалне изложености

Дом здравља Житиште има координатора за надзор над изложеношћу инфекцији који тесно сарађује са епидемиологом и инфектологом.

Руководиоци организационих јединица у којима постоји могућност контакта са инфективним материјалом су дужни да запослене упознају са општим и посебним мерама превенције ових болести и активно учествују у поступцима везаним за акцидент.

У свим организационим јединицама на видном месту су истакнута упутства о поступању у случају акцидента.

У Житишту, 11.03.2019. године

Дел. број: 12-118/2-2019

Председник Комисије

Др Дојнел Китареску